

Posudek vedoucího diplomové práce

Jiří Pilip: Činnost obvodního výboru KSČ Praha 9 v letech 1948 – 1953, FFUK 2014, 93 stran.

Jiří Pilip si zvolil zajímavé a pro vědecké zpracování nesnadné téma. Zpracování nižších složek stranického aparátu znamená doslovné zahlcení archivními dokumenty a rovněž vyžaduje nemalou obezřetnost při interpretaci těchto pramenů.

Co se týká heuristiky, mohu konstatovat jen relativní uspokojení. Seznam literatury je sice poměrně skromný, ale základní díla k tématu obsahuje. Autor ovšem zcela rezignoval na recepci zahraniční literatury. Z přeložených titulů nalezneme v seznamu jen dva (Rupnik, Service), z cizojazyčných děl žádný titul. Mezi primárními prameny hrají nejdůležitější úlohu archiválie z městského archivu a všeodborového archivu a dva ústřední organizační časopisy (Funkcionář, Odborář). Rudé právo je sice uvedeno v seznamu obecně od roku 1949 do roku 1953, ale pouhé dvě více méně nahodilé citace v textu celé práce nesvědčí o příliš důkladné práci s tímto pramenem.

Výzkumné otázky si autor stanovil dvě: Za prvé si vzal za cíl podrobit kritické revizi totalitární paradigma a konfrontovat jej s příslušnou dobovou pramennou základnou. Za druhé hodlal zhodnotit efektivitu řízení příslušného OV KSČ ve své věcné i osobní působnosti. Prohlédneme-li si ovšem důkladněji závěr, zjistíme, že ani na jednu z otázek explicitně neodpoví. Cíl práce tedy těžko lze považovat za splněný.

Má jistě pravdu, když v úvodu konstatuje, že se v problematice nelze orientovat bez teoretické znalosti fungování rozhodovacích procesů, tedy bez podrobné znalosti stanov a organizačních řádů. V práci však až příliš ulpívá právě na těchto formálních dokumentech a rezignuje na podrobnější analýzu jejich působení v praxi prostřednictvím dostatečného množství jedinečných případů.

Práce je celkem logicky strukturována do čtyř obecných kapitol, které se dále člení na dílčí tematické subkapitoly, jejichž číslování je mi ovšem nepochopitelné.

První kapitolu považuji za nejméně vhodně koncipovanou. Je sice chvályhodné, že se autor rozhodl přiblížit obecné podmínky vývoje poválečné společnosti, avšak k vlastnímu tématu práce se tato kapitola v podstatě nijak nevztahuje a ničím nepřispívá k porozumění fungování stranického aparátu na nižších úrovních. Navíc je tato kapitola založena výhradně na kompilaci několika základních monografií. Asi daleko přínosnější by bylo, kdyby se autor důkladněji věnoval Praze 9: kromě vícero zopakování faktu, že se zde koncentrovalo několik největších pražských podniků se o této části hlavního města nedozvíme vůbec nic.

Druhá kapitola není příliš organicky uspořádána. Kratičké subkapitoly 2.0-2.2 postrádají jakoukoli návaznost; zvláště, když pak následuje rozsáhlé pojednání o struktuře ROH, které se zase hojně vrací před rok 1948. Právě zde se autorův formalistický přístup, tj. koncentrace pozornosti na formálně-organizační aspekty problematiky, projevuje patrně nejvýrazněji.

Třetí kapitola: Není jasné, proč začíná pojednáním o závodních radách. Bylo by přece logické zařadit tuto a další podkapitoly ke kapitole předchozí a zde se pouze věnovat struktuře KSČ. K té se však dostává až u bodu 3.5.

I čtvrtá kapitola je takto podivně tematicky rozpolcená. Zdá se, že autor nevzal v potaz, že nemusí vždy končit např. u čísla 2.9., 3.9. apod., nýbrž že může pokračovat 2.10, 2.11 atd.

K vlastnímu tématu práce se autor dostává v podstatě až na straně 63, kde se poprvé objevuje bližší pojednání o Praze 9. Zde musím konstatovat, že autor díky archivním pramenům našel řadu zajímavých a přínosných informací. Bohužel tato klíčová část působí spíše jako chronologické poskládání výpisků z pramenů, místy je to jen převyprávění protokolu, o čem se bavili účastníci stranických konferencí.

Za zcela osudový považuji spěch, v jakém Jiří Pilip svou práci finalizoval. Proto je také jeho text plný formálních nedostatků. Fakt, že autor nejednotně cituje literaturu a že jeho poznámkový aparát je velmi chaotický, je v tomto směru podružné. Bohužel však i z jazykového hlediska je text velmi neuspokojivý. To je zvláště patrné na pozdějších stránkách, kde často autorovi unikala i elementární pravidla pravopisu, jako je shoda podmětu s přísudkem, kostrbatá stylistika, opakování slov apod. Formátování textu je naprosto katastrofální.

Navzdory faktu, že jako vedoucí diplomového semináře, v němž práce vznikala, jsem měl za úkol diplomanta usměrnit, můj vliv na finální verzi práce byl velmi omezený právě z důvodu, že text vznikl ve značném spěchu a nezbyval již čas na potřebné korekce. Některé části vidím při psaní posudku poprvé.

Z výše uvedených důvodů vznáším pochybnosti, zda je tato diplomová práce ve stávající podobě vůbec obhajitelná a ponechávám konečné rozhodnutí na příslušné zkušební komisi.

V Praze, dne 7. září 2014

.....
Doc.PhDr.JUDr. Jakub Rákosník, Ph.D.